

MALVIK KOMMUNE

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

UTV.SAKSNR.	UTVALG	MØTEDATO
0107/04	Formannskapet	05.10.2004

Arkivsaksnr.: 04/01759
Arkivkode: 200

Saksbehandler: Eiliv Elden

SKATTEOPPKREVINGSUTVALGETS UTREDNING - HØRINGSUTTALELSE

Vedlegg:

Kap. 2, Sammendrag, fra NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Finansdepartementet oppnevnte i 2003 et utvalg for å se på muligheter for resultatforbedring av skatteoppkreverfunksjonen. Utvalget avla innstilling 12.05.04.

Hele utvalgsutredningen er på 288 sider, men bare sammendraget i kap. 2 er vedlagt denne saken.

Utvalget har i sin utredning en delt konklusjon. Flertallet konkluderer med at skatteoppkreverfunksjonen bør statliggjøres, mens mindretallet konkluderer med at skatteoppkreverfunksjonen fortsatt bør være kommunal.

Utvalget har også foreslått en rekke forbedringstiltak uavhengig av organisering.

Flertallet i utvalget anfører bl.a.:

- Statlig organisering er mest naturlig, oppgavenes innhold og karakter tatt i betraktning.
- Det er en systematisk tendens til at små og mellomstore kontorer er mindre effektive og oppnår dårligere resultater enn de større.
- Statlig organisering legger til rette for en enhetlig organisering av der faglige og ressursmessige ansvar.
- Samordning med ligningsforvaltningen representerer en forenkling for brukerne

- Økende grad av elektronisk rapportering og kommunikasjon gir mindre behov for kontakt med det lokale nivå.

Mindretallet i utvalget anfører bl.a.:

- Kommunal skatteinnkreving er effektiv. Mellom 99 og 100% av all utlignet skatt blir innkrevd.
- Kommunal skatteinnkreving gir høy brukerservice. Skatteinnfordring dreier seg grunnleggende om kommunikasjon mellom skatteoppkrever og skatteyter.
- Kommunal skatteinnkreving gir effektiv drift og ressursbruk ved at den gjennomføres i det samme miljø som ivaretar kommunens innkreving av kommunale avgifter og annen kommunal fakturering.
- Statliggjøring av skatteinnkrevingen medfører en sentralisering og dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøene.

Det vises for øvrig til vedlagte utdrag av utvalgets utredning.

Vurdering:

Omkamp.

Det foreliggende forslag fra flertallet i utvalget om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen er den 3. gang slik omorganisering foreslås i løpet av de siste 12 år. I de to forrige runder har Stortinget avvist forslaget. Dette forslaget får et preg av mer å være et resultat av en prinsipiell holdning til at skatteoppkreving (inkl. arbeidsgiverkontroll) bør være statlig, enn et resultat av konkrete fordeler ved statliggjøring.

Malvik vil tape økonomisk.

En statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen vil etter all sannsynlighet medføre at Malvik kommune taper økonomisk. Erfaringsvis har de fleste endringer de senere år slått negativt ut for Malvik. I dette tilfelle er det grunn til å anta at det ved en eventuell statliggjøring vil bli trukket i rammetilskudd i forhold til innbyggertall. Malvik har lavt ressursbruk på skatteinnkreving i forhold til innbyggertall, og det kan da forventes større trekk i rammetilskuddet enn det som er kommunens utgifter i dag. Videre er det i en viss utstrekning kombinerte stillinger der ansatte i skatteavdelingen utfører kommunale oppgaver, spesielt innen innfordring. Det vil kunne være vanskelig å trekke ut disse oppgaver, og man vil kunne miste de kompetansemessige fordeler med slike kombinerte stillinger.

Høy løsningsgrad/gode resultater.

Norsk skatteinnkreving er i verdenstoppen. De kommunale skatteoppkreverer klarer å innkreve mellom 99 % og 100 % av all utlignet skatt. Små kommuner har like gode innkrevingsresultater som store kommuner. Dette skyldes at skatteinnkreving grunnleggende dreier seg om kommunikasjon mellom skatteoppkrever og skatteyter. Effekten av en statliggjøring er ikke utredet, og det er vanskelig å kunne argumentere for at det er noe å tjene på en statliggjøring av skatteinnkrevingen.

God rettssikkerhet

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører god rettssikkerhet for skatteyterne, blant annet ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom på den ene

siden fastsettelsen av skatten (ligningen) og på den annen side innkrevingen av skatten. Avstand mellom fastsettelse og innkreving av skatt er slått fast som et grunnleggende prinsipp i tidligere utredninger og Stortingsbehandlinger av skatteinnkrevingen. Statlige ligningskontor og kommunale skatteoppkreverkontor, slik det er i dag, gir den beste rettssikkerhetsgaranti.

God brukerservice

Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene utøver god brukerservice. En landsomfattende undersøkelse gjennomført av Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at de kommunale skatteoppkreverkontor scorer vesentlig bedre enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. Eventuell statliggjøring og sentralisering av skatteinnkrevingen vil således føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøene. Erfaringene fra sentraliseringen av ligningsetaten er at dette gav vesentlige dårligere tilgang for brukerne. Det samme kan bli effekten av sentralisering av skatteinnkrevingen.

Folkevalgt kontroll og innsyn

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen gir grunnlag for folkevalgt innsyn og kontroll – blant annet gjennom de allerede etablerte skatteutvalgene. Eventuell statliggjøring og sentralisering vil medføre et ”ugjennomsiktig” system med store, statlige sektorkontorer - og reduserte muligheter for folkevalgt innsyn.

Effektiv drift og ressursbruk pga synergieffekter

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører effektiv drift og ressursbruk ved at skatteinnkreving gjennomføres i det samme miljø som ivaretar kommunenes innkreving av kommunale avgifter og kommunal fakturering. Dermed blir det også mulig å opprettholde levedyktige innkrevmiljøer i de små kommunene.

Dagens skattebetalingsordning fungerer godt

Den foreslåtte statlige organisasjonsmodellen innebærer at dagens velfungerende skattebetalingsordning erstattes av statlig tvangsinnfordring. Man legger opp til en egen tvangsinnfordringsinstans. Skattyterne kan oppleve stigmatisering, ved at frivillig betaling og tvangsinnkreving skilles fra hverandre og plasseres i forskjellige organisasjoner.

Konsekvensene er ikke utredet

Konsekvensene av eventuell statliggjøring er mangelfullt utredet. Spørsmål som om hvordan en eventuell statliggjøring skal skje – bla. om dette vil kunne gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse – er overhodet ikke berørt i utredningen. Mangelen på analyser og konsekvensvurderinger av eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen er en svakhet ved utredningen.

Rådmannens innstilling:

Med bakgrunn i argumentene som er framført i saksvurderingen ovenfor vil Malvik kommune anbefale at skatteoppkreverfunksjonen fortsatt forblir kommunal.

Malvik kommune ser positivt på mange av de forbedringsområder som er skissert i utredningens pkt. 2.8, og anbefaler at disse utredes videre.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 05.10.2004 sak 0107/04

Behandling:

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Med bakgrunn i argumentene som er framført i saksvurderingen ovenfor vil Malvik kommune anbefale at skatteoppkreverfunksjonen fortsatt forblir kommunal.

Malvik kommune ser positivt på mange av de forbedringsområder som er skissert i utredningens pkt. 2.8, og anbefaler at disse utredes videre.

Rett utskrift bekreftes:

Hommelvik, 05.10.04

Gli M. Fossum